Lietas arhīva Nr. C-0130-19/8
ECLI:LV:RPPT:2019:0205.C28334615.1.S

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 5.februārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese I.Risberga
ar tiesas sēdes sekretāri L.Beļsku
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrības „SEB banka" prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

28.08.2015. akciju sabiedrība „SEB banka" cēlusi prasību pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 3.aprīlī starp /pers. B/ kā nomnieku (turpmāk - Nomnieks) un SIA „SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA „Unilīzings") kā iznomātāju (turpmāk - Iznomātājs) tika noslēgts Nomas līgums Nr.G048557 (turpmāk - Līgums), saskaņā, ar kuru Iznomātājs Nomnieka uzdevumā iegādājās automašīnu Ford Mondeo, šasijas Nr.WF0WXXGBBW7C00947 (turpmāk - Nomas priekšmets), kuras vērtība Līguma noslēgšanas brīdī bija EUR 16025.42, neieskaitot PVN, un nodeva to Nomnieka turējumā un lietošanā uz nomas periodu - Nomas priekšmeta lietošanas termiņu. Nomniekam Līgumā tika noteikti ikmēneša nomas maksājumi atbilstoši Līgumam un maksājumu grafikam.

Līguma 7.1.punkts nosaka, ka Nomas priekšmeta īpašuma tiesības pieder Iznomātājam. Līguma 1.1.punktā ietvertā Nomas Perioda beigu datuma definīcija nosaka, ka Nomniekam ir pienākums nodot Nomas priekšmetu Iznomātāja valdījumā, ja vien Iznomātājam nerodas tiesības pārņemt Nomas priekšmetu savā valdījumā pirms šī datuma. Nomas priekšmeta lietošanas termiņš tika noteikts līdz 2014.gada 25.aprīlim. Līguma noteikumi paredzēja, ka Nomnieks nomas un citus, tai skaitā procentu, maksājumus veic katra kalendārā mēneša 25.datumā maksājumu grafikā noteiktajā apmērā.

Nomnieka parakstītais piegādes apliecinājums apliecina, ka Nomas priekšmets ir piegādāts atbilstoši Līguma noteikumiem.

No Līguma izrietošās Nomnieka saistības tika pastiprinātas ar 2007.gada 3.aprīlī Galvojuma līgumu Nr.GG048557 (turpmāk - Galvojuma līgums) kas noslēgts starp Iznomātāju un /pers. G/ (turpmāk - Galvotājs).

Saskaņā ar Galvojuma līgumu 2.2.punktu Galvotājs kā pats parādnieks uzņemas visas no Līguma izrietošās Nomnieka saistības, ja Nomnieks tās daļēji vai pilnīgi neizpilda, un neapstrīdami un neatsaucami galvo, ka visas no Līguma izrietošās Nomnieka saistības tiks izpildītas savlaicīgi, pilnā apmērā un pienācīgā veidā, kā to paredz Līgums. Turklāt Galvojuma līguma 2.4.punkts paredz, ka Galvotājs stājas Nomnieka vietā un nekavējoties sedz no Līguma izrietošos prasījumus pilnā apmērā, ja Nomnieks neizpilda kādu no Līgumā minētajām saistībām.

2014.gada 8.aprīlī Nomnieks nodeva Nomas priekšmetu tā autorizētajam dīlerim pēc līzinga pārbaudei.

Saskaņā ar Līguma 9.2.punktu, ja, notekot terminam, uz kādu noslēgts šis Līgums, Nomas priekšmeta nolietojums pārsniedz parastu nolietojumu, kā rezultātā tā vērtība būtiski samazinājusies, ko apliecina Nomas priekšmeta autorizētā dīlera sastādīts defektācijas akts,

Iznomātājs ir tiesīgs realizēt Nomas priekšmetu Trešajai personai pēc saviem ieskatiem par cenu, kas nav mazāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību, un pieprasīt starpību starp Nomas priekšmeta atlikušo vērtību un reālo Nomas priekšmeta pārdošanas vērtību no Nomnieka.

Nomas priekšmeta nodošanas brīdī tā atlikusī vērtība saskaņā ar Līgumam pievienoto maksājuma grafiku sastādīja EUR 5608.90 (neieskaitot PVN 21%).

Pēc Nomas priekšmeta autorizētā dīlera defektācijas akta sastādīšanas tika konstatēts, ka Nomas priekšmeta nolietojums ir pārsniedzis parastu nolietojumu, kā rezultātā tā vērtība ir kritusies par EUR 2957.46 EUR (neieskaitot PVN 21%).

Nomas priekšmeta vērtējums paredz, ka tā ātrās realizācijas vērtība ir EUR 743.80, neieskaitot PVN 21%.

Nomas priekšmets tika pārdots par EUR 2651.44 (neieskaitot PVN 21%) atbilstoši Līguma 9.2.punktā paredzētajam nosacījumam.

Uz Nomas priekšmeta pārdošanas brīdi tā atlikusī vērtība bija EUR 5608.90 (bez PVN), no kuras tālāk tika atņemta pirkuma maksa EUR 2651.44 (bez PVN), attiecīgi iegūstot atlikumu pēc pārdošanas EUR 2957.46 (bez PVN), kuru Iznomātājam bija tiesības prasīt no Nomnieka.

2014.gada 12.septembrī Iznomātājs nosūtīja Nomniekam vēstuli, kurā Nomnieks tika informēts, ka 2014.gada 25.aprīlī beidzās starp Iznomātāju un Nomnieku noslēgtā Līguma darbības termiņš. Vienlaikus lūdzot Nomniekam apmaksāt Nomas priekšmetam konstatētos defektus. Pēc vēstules nosūtīšanas Nomnieks nav veicis parāda atmaksu.

2014.gada 14.novembrī starp Iznomātāju un AS „SEB Banka" (turpmāk - Prasītājs) tika noslēgts Līgums par prasījumu cesiju saskaņā, ar kuru Prasītājam tika nodotas Iznomātāja prasījuma tiesības pret Nomnieku par no Līguma izrietošo saistību izpildi EUR 2957.46 apmērā.

Uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi Nomnieks nav atmaksājis parādu EUR 2957,46 apmērā, kas sastāv no zaudējumiem par Nomas priekšmetiem konstatētajiem defektiem EUR 2957,46 apmērā.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1692., 1698., 1702., 1703., 1765., 1793., 1801., 1805., 1811., 2152. pantu lūdz piedzīt no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. G/ parādu 2957,46 EUR, tiesāšanās izdevumus, noteikt AS „SEB banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda.

Prasītājas pilnvarotā pārstāve /pers. J/ tiesas sēdē prasību uzturēja, pamatojoties uz prasības pieteikumā norādītajiem argumentiem un apsvērumiem.

Atbildētāji paskaidrojumus par prasību tiesā nav iesnieguši, uz tiesas sēdi nav ieradušies, par neierašanās iemesliem nav paziņojuši, kā arī nav lūguši atlikt lietas izskatīšanu, lai gan par tiesas sēdes laiku un vietu viņam paziņots savlaicīgi, Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēstes ierakstītā sūtījumā uz atbildētāju deklarēto dzīvesvietu.

Tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209. pantā minēto pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai. Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma

156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt pušu prombūtnē.

Tiesa atzīst, ka lietā ir taisāms aizmugurisks spriedums saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta noteikumiem – aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausot prasītājas pārstāves paskaidrojumus, pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No 03.04.2007. Nomas līgums Nr.G048557 redzams, ka tas noslēgts starp SIA „SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA „Unilīzings"), kā iznomātāju, un /pers. B/, kā nomnieci.

Saskaņā, ar Līgumu Iznomātājs Nomnieka uzdevumā iegādājās automašīnu Ford Mondeo, šasijas Nr.WF0WXXGBBW7C00947, kuras vērtība Līguma noslēgšanas brīdī bija 16025,42 EUR, neieskaitot PVN, un nodeva to Nomnieka turējumā un lietošanā uz Nomas priekšmeta lietošanas termiņu līdz 2014.gada 25.aprīlim, nosakot nomas maksājumus atbilstoši Līgumam un maksājumu grafikam.

Nomnieka parakstītais piegādes apliecinājums apstiprina, ka Nomas priekšmets ir piegādāts atbilstoši Līguma noteikumiem.

No 03.04.2007. Galvojuma līguma Nr.GG048557 redzams, ka tas noslēgts starp Iznomātāju un /pers. G/ no Līguma izrietošo Nomnieces saistību pastiprināšanai.

Saskaņā ar Galvojuma līgumu 2.2.punktu Galvotājs, kā pats parādnieks, uzņēmās visas no Līguma izrietošās Nomnieka saistības, ja Nomnieks tās daļēji vai pilnīgi neizpilda, un neapstrīdami un neatsaucami galvo, ka visas no Līguma izrietošās Nomnieka saistības tiks izpildītas savlaicīgi, pilnā apmērā un pienācīgā veidā, kā to paredz Līgums.

Turklāt Galvojuma līguma 2.4.punktā puses vienojās, ka Galvotājs stājas Nomnieka vietā un nekavējoties sedz no Līguma izrietošos prasījumus pilnā apmērā, ja Nomnieks neizpilda kādu no Līgumā minētajām saistībām.

No lietas materiāliem secināms, ka 08.04.2014. Nomniece nodeva Nomas priekšmetu tā autorizētajam dīlerim.

Saskaņā ar Līguma 9.2.punktu, ja, notekot termiņam, uz kādu noslēgts šis Līgums, Nomas priekšmeta nolietojums pārsniedz parastu nolietojumu, kā rezultātā tā vērtība būtiski samazinājusies, ko apliecina Nomas priekšmeta autorizētā dīlera sastādīts defektācijas akts,

Iznomātājs ir tiesīgs realizēt Nomas priekšmetu Trešajai personai pēc saviem ieskatiem par cenu, kas nav mazāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību, un pieprasīt starpību starp Nomas priekšmeta atlikušo vērtību un reālo Nomas priekšmeta pārdošanas vērtību no Nomnieka.

No Līgumam pievienotā maksājumu grafika redzams, ka Nomas priekšmeta atlikusī vērtība nodošanas brīdī bija EUR 5608,90 (neieskaitot PVN 21%).

No lietas materiāliem secināms, ka pēc Nomas priekšmeta autorizētā dīlera defektācijas akta sastādīšanas konstatēts, ka Nomas priekšmeta nolietojums ir pārsniedzis parastu nolietojumu, kā rezultātā tā vērtība ir kritusies par 2957,46 EUR (neieskaitot PVN 21%).

Nomas priekšmeta vērtējums paredz, ka tā ātrās realizācijas vērtība ir EUR 743.80, neieskaitot PVN 21%.

Tiesa noskaidroja, ka atbilstoši Līguma 9.2.punktā paredzētajiem nosacījumiem Nomas priekšmets tika pārdots par EUR 2651,44 (bez PVN 21%).

Tiesa secina, ka ņemot vērā, ka uz Nomas priekšmeta pārdošanas brīdi tā atlikusī vērtība bija 5608,90 EUR (bez PVN), no tās atņemta pirkuma maksa 2651,44 EUR (bez PVN), atlikusī summa ir 2957,46 EUR (bez PVN), kuru Iznomātājam ir tiesības prasīt no Nomnieces.

No 12.09.2014. vēstules redzams, ka Iznomātājs Nomnieku informējis, ka 25.04.2014. beidzās starp Iznomātāju un Nomnieku noslēgtā Līguma darbības termiņš, vienlaikus lūdzot Nomniekam apmaksāt Nomas priekšmetam konstatētos defektus. Pēc vēstules nosūtīšanas Nomnieks nav veicis parāda samaksu.

Civillikuma 1793.pants nosaka, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek: pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Civillikuma 1801.panta otrais teikums nosaka, ka parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Atbilstoši Civillikuma 1805.pantam cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

No 14.11.2014. Līguma par prasījumu cesiju redzams, ka tas noslēgts starp Iznomātāju un AS „SEB Banka" un AS „SEB Banka" tika nodotas prasījuma tiesības pret Nomnieku par saistību izpildi 2957,46 EUR apmērā.

Komerclikuma 463.pantā noteikts, ka līzinga līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants (līzinga devējs) apņemas iegūt īpašumā līzinga ņēmēja izraudzītu lietu no līzinga ņēmēja izraudzītas trešās personas (pārdevēja) un nodrošināt šīs lietas nodošanu līzinga ņēmēja lietošanā, bet līzinga ņēmējs apņemas pieņemt šo lietu un samaksāt nolīgto atlīdzību. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka līzinga līgumam piemēro Civillikuma noteikumus par pirkuma līgumu, ja ir nolīgtas līzinga ņēmēja tiesības līzinga līguma termiņa beigās, ievērojot nosacījumu, ka līzinga ņēmējam nav neizpildītu saistību pret līzinga devēju, iegūt līzingā nodoto lietu īpašumā bez papildu atlīdzības. Pārējos gadījumos līzinga līgumam piemēro Civillikuma noteikumus par nomas līgumu, ciktāl tie nav pretrunā Komerclikuma noteikumiem.

Atbilstoši 2152.pantam pēc nomas vai īres izbeigšanās nomniekam jāatdod atpakaļ iznomātā lieta ar visiem tās piederumiem, cik iespējams labā stāvoklī.

Civillikuma 1692.pantā noteikts, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu.

Atbilstoši Civillikuma 1698.pantam galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Atbilstoši Civillikuma 1702.pantam kreditors ir tiesīgs celt prasību pret galvinieku, ja galvinieks ir uzņēmies saistības kā pats parādnieks.

Atbilstoši Civillikuma 1811.pantam katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i., nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un no atbildētājas, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no galvotāja ir piedzenams parāds 2957,46 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu atzīstamas prasītājas tiesības saņemt no atbildētājiem likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei(izsoles noslēguma dienai). Procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, tādējādi no atbildētājiem prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 353,04 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi

7,83 EUR, kopā 360,87 EUR.

Lietā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 22,69 EUR, tādējādi no atbildētājiem valsts ienākumos piedzenami 14,86 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmo daļu tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1], 208.[1] pantu tiesa

nosprieda

akciju sabiedrības „SEB banka" prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrībai „SEB banka", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, parādu EUR 2957,46, tiesāšanās izdevumus 360,87 EUR, kopā 3318,33 EUR(trīs tūkstoši trīs simti astoņpadsmit *euro*, 33 centus), bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, parādu EUR 2957,46 tiesāšanās izdevumus 360,87 EUR, kopā 3318,33 EUR(trīs tūkstoši trīs simti astoņpadsmit *euro*, 33 centus). Samaksa veicama akciju sabiedrības „SEB banka", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kontā LV79UNLA0091000904403.

Noteikt akciju sabiedrībai „SEB banka", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. G/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6(sešus)gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei(izsoles noslēguma dienai), nepārsniedzot parāda apmēru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,43(septiņus *euro* četrdesmit trīs centus). Samaksa veicama Tiesu administrācijas, reģistrācijas numurs 90001672316, Valsts kases kontā LV51TREL2190458019000.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,43(septiņus *euro* četrdesmit trīs centus). Samaksa veicama Tiesu administrācijas, reģistrācijas numurs 90001672316, Valsts kases kontā LV51TREL2190458019000.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Atbildētāji 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgi iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilns spriedums sastādīts 05.02.2019.

Tiesnese I.Risberga